

Raport wdrożeniowy

Ekoprodukcja i świadome projektowanie

Raport został stworzony w ramach zadania: „3Dramat” – druk 3D w teatrze: warsztaty, szkolenia, spektakl maskowy, zasoby cyfrowe”, finansowanego przez Unię Europejską NextGeneration EU w ramach Programu wspierania działalności podmiotów sektora kultury i przemysłów kreatywnych na rzecz stymulowania ich rozwoju w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności.

Rzeczpospolita
Polska

Sfinansowane przez
Unię Europejską
NextGenerationEU

1. WPROWADZENIE

Niniejszy raport przedstawia działania wdrożeniowe związane z ekoprodukcją i świadomym projektowaniem w ramach projektu „3Dramat” – druk 3D w teatrze: warsztaty, szkolenia, spektakl maskowy, zasoby cyfrowe. Celem dokumentu jest opisanie przyjętych rozwiązań, sposobu ich implementacji oraz wpływu na proces produkcji teatralnej.

W projekcie założono ograniczenie zużycia zasobów poprzez świadome podejście do projektowania scenografii, kostiumów i rekwizytów, a także wykorzystanie technologii – w tym druku 3D – w sposób odpowiedzialny i funkcjonalny.

2. ZAŁOŻENIA EKOPRODUKCJI

Podstawą działań była zmiana podejścia do produkcji – z modelu jednorazowego na model oparty na ponownym wykorzystaniu, modularności i ograniczaniu nadprodukcji.

2.1 Ograniczenie produkcji nowych elementów

Na etapie planowania dążono do maksymalnego wykorzystania już istniejących zasobów. W pierwszej kolejności analizowano dostępne materiały i elementy scenograficzne, a dopiero w dalszej kolejności podejmowano decyzje o tworzeniu nowych obiektów.

2.2 Drugi obieg i adaptacja

Istotnym elementem było wykorzystanie materiałów i elementów pochodzących z wcześniejszych realizacji. Dotyczyło to zarówno kostiumów, jak i fragmentów scenografii, które były adaptowane do nowych funkcji.

2.3 Modularność rozwiązań

Projektowanie elementów scenicznych odbywało się z uwzględnieniem możliwości ich ponownego wykorzystania. Tworzono komponenty, które mogą być modyfikowane i stosowane w różnych konfiguracjach.

3. ŚWIADOME PROJEKTOWANIE

Świadome projektowanie stanowiło kluczowy element wdrożenia i obejmowało zarówno aspekty koncepcyjne, jak i techniczne.

3.1 Projektowanie pod kątem trwałości

Elementy scenografii i rekwizytów projektowano w taki sposób, aby mogły być wykorzystywane wielokrotnie. Uwzględniano ich wytrzymałość, możliwość naprawy oraz adaptacji.

3.2 Ograniczenie różnorodności materiałów

Dążono do stosowania ograniczonej liczby materiałów, co ułatwiało zarządzanie produkcją oraz późniejsze wykorzystanie elementów.

3.3 Planowanie cyklu życia obiektu

Na etapie projektowania uwzględniano potencjalne dalsze wykorzystanie danego elementu – jego przechowywanie, transport oraz możliwość przekształcenia.

4. TECHNOLOGIA A EKOLOGIA (DRUK 3D)

Technologia druku 3D była jednym z kluczowych elementów produkcji w projekcie, jednak jej wykorzystanie zostało zaplanowane w sposób ograniczający nadprodukcję i dostosowany do realnych potrzeb scenicznych.

4.1 Projektowanie pod konkretne wykorzystanie

Rekwizyty i elementy sceniczne były projektowane bezpośrednio pod scenariusz spektaklu, co pozwoliło uniknąć tworzenia nadmiarowych obiektów i lepiej kontrolować zużycie materiałów.

4.2 Projektowanie cyfrowe jako etap redukcji odpadów

Modele cyfrowe umożliwiły testowanie form bez konieczności wykonywania fizycznych prototypów, co ograniczyło ilość odpadów i błędów.

4.3 Materiały i praca manualna

Wykorzystywano głównie PLA, a wydruki były poddawane dalszej obróbce manualnej (malowanie, łączenie z innymi materiałami). Pozwoliło to połączyć technologię z pracą twórczą, zamiast ją zastępować.

5. ORGANIZACJA PROCESU PRODUKCJI

Wdrożenie ekoprodukcji wymagało odpowiedniego podejścia organizacyjnego.

5.1 Planowanie działań

Każdy etap produkcji był planowany z wyprzedzeniem, co pozwoliło ograniczyć błędy i konieczność wprowadzania poprawek.

5.2 Zarządzanie zasobami

Wprowadzono uporządkowany system przechowywania i wykorzystywania materiałów. Pozwoliło to na ich ponowne użycie w kolejnych działaniach.

5.3 Dokumentowanie procesów

Istotne elementy procesu były dokumentowane, co umożliwiło analizę działań i wyciąganie wniosków na przyszłość.

6. EFEKTY WDROŻENIA

Zastosowanie zasad ekoprodukcji i świadomego projektowania przyniosło wymierne efekty organizacyjne i produkcyjne. Przede wszystkim ograniczono liczbę tworzonych od podstaw elementów scenicznych, co przełożyło się na mniejsze zużycie materiałów. Zwiększono również wykorzystanie zasobów już dostępnych, co wpłynęło na efektywność kosztową projektu. Dzięki planowaniu i świadomemu podejściu do projektowania zmniejszono liczbę błędów i konieczność poprawek. Usprawniono także organizację pracy oraz zwiększono przejrzystość procesu produkcji.

7. WNIOSKI

Wdrożenie ekoprodukcji i świadomego projektowania pokazało, że działania proekologiczne mogą być integralną częścią procesu twórczego, a nie jego dodatkiem. Największe znaczenie miało wprowadzenie zmiany myślenia – od produkcji jednorazowej do podejścia opartego na trwałości, adaptacji i ponownym wykorzystaniu. W połączeniu z odpowiednim wykorzystaniem technologii pozwoliło to stworzyć bardziej zrównoważony model pracy. Rozwiązania zastosowane w projekcie mogą być z powodzeniem wdrażane w innych działaniach teatralnych i edukacyjnych.